

REFERAT

Referat af 39. møde i sektorudvalget for teknisk prøvning på miljøområdet

21. november 2012

Sag 21-06-04

Tid : Onsdag, den 14. november 2012
Sted : DANAK, Dyregårdsvej 5B, Skovlunde
Deltagere : Anders Kjærulff Svaneborg – AKS, Pia Lassen - PL, Lars Gram - LKG, Christian Grøn - CHG, Ulla Lund - UOL, Lone Grundahl - LGR, Anne Duer (substitut for Lis Morthorst Munk) - AD, Inger Guldbæk – IG, Jesper Høy – JH, Erik Øhlenschläger – EOE og Kirsten Jebjerg Andersen - KJA (sekretær)
Afbud : Jørgen Jakobsen, Linda Bagge, Claus Backalarz og Bo Breinbjerg
Referent : Kirsten Jebjerg Andersen
Referat er tilsendt : Til medlemmerne af sektorudvalg for teknisk prøvning på miljøområdet

DANAK

Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde

Tlf. 7733 9500

Fax 7733 9501

CVR-nr. 26 89 93

89

danak@danak.dk

www.danak.dk

1. Velkomst

EOE bød velkommen til mødet.

EOE orienterede om, at der endnu ikke er udpeget ny formand for sektorudvalget efter Jess Brink. Indtil ny formand er udpeget varetager DANAK formandsposten.

Medlemmer af DANAKs sektorudvalg fremgår af DANAKs hjemmeside.

2. Godkendelse af dagsorden.

Det udsendte forslag til dagsorden blev godkendt.

3. Godkendelse af referat fra 38. møde i sektorudvalget 3. maj 2011.

Referatet fra 38. møde findes offentliggjort på DANAKs hjemmeside. Der var ingen kommentarer til referatet.

4. Meddelelser fra DANAK

4.1 Ændret kommissorium for udvalget. Kommissorium samt udkast til forretningsorden for udvalget var udsendt til sektorudvalget 5. november 2012.

Kommissoriet er ændret som følge af et ønske om at inkludere mikrobiologisk prøvning på området miljø i sektorudvalgets arbejde. Dette har tidligere ligget i sektorudvalg for Fødevarer. Kommissoriet er desuden tilpasset ændringer i forhold til udpegere af medlemmer af sektorudvalget, eksempelvis ændringer af den statslige struktur. Forslag til ændringer af forretningsordenen er konsekvenser som følge af ændringer af kommissoriet

Udkast til forretningsorden blev godkendt og er ved referatdato underskrevet. Eneste ændring er dato for kommissorium.

4.2 Orientering vedrørende EA evaluering af DANAK - gennemført september 2012

Et notat om forløbet af evalueringen blev uddelt på mødet. EOE redegjorde for indholdet. Evalueringen af DANAK forløb for alle forhold klart bedre end sidste evaluering. På prøvningsområdet blev anført én ”finding” vedrørende DANAKs akteringspraksis. Der er indenfor det seneste år indført elektronisk aktering i DANAK, der dog allerede har betydet en optimering af praksis, men der vil blive kikket yderligere herpå.

En ”concern” vedrørte manglende objektive vidnesbyrd, en anden vedrørte sporbarhed for deltagelse i præstationsprøvnings i rapporter. Der er efter sektorudvalgets møde afholdt fagdag for laboratoriesektionen i DANAK, hvor forbedring af rapportskabelon med bl.a. fokus på sporbarhed og præstationsprøvnings blev drøftet. Desuden vil der blive set på, hvordan rapportformularen kan støtte op om notering af objektive vidnesbyrd.

CHG foreslog, at DANAK i rapportskabelon indførte en kolonne til laboratoriets notering af kommentarer til rapporten.

En tredje ”concern” vedrørte manglende dokumentation for akkreditering af ydelser (områder), der ikke eller kun sjældent udføres af laboratorierne. Opfølgningen herpå overvejes at være, at områder ikke automatisk akkrediteres ved næste fornyelse af akkrediteringen.

4.3 Resultater fra DANAKs gennemførte undersøgelse vedrørende effektivitet i afvigelsesbehandling (Notat udsendt 5. november 2012)

DANAK foretog i 2011 en analyse af behandlingen af afvigelser. Undersøgelsen har omfattet områderne kalibrering, fysisk og kemisk prøvning. Området der akkrediteres efter ISO 15189 (hospitalslaboratorier) har ikke været omfattet, idet håndteringen af afvigelser for dette område alle i det observerede tidsrum var tilendebragt indenfor acceptabel tid.

Undersøgelsen konkluderede, at

1. afvigelsesbehandlingen tidsmæssigt er prioriteret højt ved fornyelsesbesøg
2. størrelsen af en akkreditering har indflydelse på behandlingstiden
3. rapporter var fremsendt indenfor 4 uger fra besøget som er målet.

DANAKs tiltag som følge af undersøgelsen:

1. Korrigerende handlinger til afvigelser skal foretages hurtigst muligt (1 måned vil være normalt med mindre der er tale om særlige tilfælde, der aftales med den enkelte ledende assessor.)
2. Der skal sættes fokus på, at afslutning af et besøg skal foretages indenfor 6 måneder fra besøgsdagen svarende til 150 dage efter at besøgsrapporten er afleveret.

Sektorudvalget bakkede op om DANAKs tiltag

Forskelle i tidsforbrug for forskellige tekniske og ledende assessorer for sammenlignelige opgaver blev drøftet. EOE redegjorde for, at DANAKs til stadighed søger at eliminere disse forskelle mellem personer.

4.4 Planlægning af tilfredshedsundersøgelser.

Et notat blev uddelt ved mødet. JH redegjorde for tilrettelæggelsen af tilfredshedsundersøgelsen. Denne giver mulighed for kunder at rapportere til DANAK, såfremt der er forhold, der skal rettes op. Undersøgelsen forventes ikke at blive anonymiseret. Undersøgelseskema planlægges udsendt 2½ mdr. efter besøget. DANAK forventer god plads i skemaet til kommentarer, og håber det kan give en generel god dialog.

AD ønskede en redegørelse for at undersøgelsen ikke kan anonymiseres. JH svarede, at DANAK ønsker at kunne følge direkte op med laboratoriet i forhold til de konkrete kommentarer laboratoriet anfører.

AKS kommenterede, at laboratoriet jo altid også har mulighed for på anden vis at bringe utilfredshed op ved direkte henvendelse til DANAK.

4.5 Revision af AB3 og AB10. Udgivelse af AML04 og AML18. Dokumenterne kan ses på portal.danak.dk

EOE redegjorde kort for ændringer i AB-er og AML-er siden sidste møde. Ændringer i AB3 og AML18 vedrører primært tydeliggørelse af akkrediteringsområder. Der er ingen ændringer i krav.

Ændringer til AB 10 vedrører tydeliggørelse og tilretninger i forhold til EA 2/15 (Fleksibelt akkrediteringsområde)

I [AML 04](#) er processen for aflevering af afvigelsesrapport ændret. Hvis fremsendte korrigerende handlinger ikke vurderes tilstrækkelige, er der desuden nu anført krav om, at yderligere dokumentation skal fremsendes med en tidsfrist på 4 uger.

5. Internationalt

5.1 Orientering om aktiviteter i EA og ILAC.

EOE orienterede om, at der ikke er nye aktiviteter i EA eller ILAC af væsentlig betydning for prøvningsområdet/Miljø.

5.2 Behandling af spørgsmål vedrørende rapportering af resultater under kvantifikationsgrænsen i EA arbejdsgruppe.

Et notat udarbejdet af en arbejdsgruppe under EA var udsendt før mødet. Problemstilling vedrørende rapportering af resultater under kvantifikationsgrænsen er tidligere drøftet i sektorudvalget. Notatet fra EA fastslår, at det er muligt for akkrediterede laboratorier at rapportere resultater under kvantifikationsgrænsen.

6. Nyt fra myndigheder

AD orienterede om, at der er planlagt mindre justering af ”Kvalitetsbekendtgørelsen” - nuværende BEK 900. Der sigtes mod en præhøring i foråret 2013, hvor sektorudvalget forventes at blive inddraget.

7. Estimering af måleusikkerhed ved prøvetagning for spildevand/v. Ulla Lund

UOL redegjorde for baggrund for og resultater af et projekt udført i et samarbejde mellem Naturstyrelsens Referencelaboratorium på Miljøområdet og Aarhus Universitet. Projektet vedrører en model, hvor TOS og variografisk analyse af måledata er anvendt som redskaber for estimering af måleusikkerhed for prøvetagning af spildevand.

Den estimerede måleusikkerheden for prøvetagning således bestemt vil være mere knyttet til det enkelte prøvetagningssted og anlæg end det udførende laboratorium.

Rapport over projektet forventes publiceret på Referencelaboratoriets hjemmeside. Med hensyn til beregningsmodulet (VARIO) henvises til hjemmeside for Aarhus Universitet.

8. Mikrobiologiske analyser af drikkevand. Orientering og drøftelse samt sikring af ensartet bedømmelse.

KJA redegjorde for henvendelser til DANAK vedrørende forskelle i analyseresultater for mikrobiologiske laboratorier. Der har blandt andet været drøftelser mellem DANAK, Naturstyrelsen og Brøndejferforeningen, der har rejst problematikken. Den konkrete drøftelse har blandt andet afdækket et behov for tydeliggørelse af krav til prøvetagning af drikkevand (for prøvetagning af kemiske såvel som mikrobiologiske prøver). AD redegjorde for efterfølgende tiltag i Naturstyrelsens referencelaboratorier med udarbejdelse af en vejledning for prøvetagning af drikkevand, hvor krav til udtagning af drikkevand sammenstilles. Vejledningen forventes færdiggjort i 2012.

Estimering og rapportering af måleusikkerhed for mikrobiologiske analyser blev drøftet. IG redegjorde for kilder til måleusikkerhed for mikrobiologiske analyser og specielt kimtal.

KJA orienterede om, at DANAK den 16. januar 2013 afholder et seminar med deltagelse af ledende og tekniske assessorer, der foretager bedømmelser indenfor det mikrobiologiske område. Formålet med mødet er til dels at sikre en ensartet bedømmelse på området. Et punkt til drøftelse vil være prøvetagning af drikkevand.

LKG refererede til gode erfaringer med optimering af sammenligneligheden på prøvetagning på luftemissionsområdet, hvor Miljøstyrelsens referencelaboratorium afholder møder til erfaringsudveksling mellem laboratoriepersonale, der udøver prøvetagning.

9. Kvalitetsbekendtgørelsen (BEK 900). Hvordan sikres ensartet bedømmelse fra DANAK, SWEDAC og andre akkrediteringsorganers side for laboratorier, der opererer i Danmark (Forslag til drøftelse fremsat af AKS)

AKS redegjorde for baggrunden for fremsættelse af forslag til drøftelse.

AD orienterede om, at Naturstyrelsen har gjort kommuner opmærksom på, at det er kommunernes pligt i forbindelse med sagshåndteringen at undersøge om kvalitetskrav er dokumenteret overholdt.

IG satte spørgsmålstegn ved udenlandske assessorerers kendskab til og bedømmelse af overholdelse af dansk lovgivning ved bedømmelse af laboratorier i Tyskland og Sverige

EOE orienterede om akkrediteringsorganers forpligtelse jf. EA 2/13 til at rette henvendelse til DANAK om håndtering af bedømmelser i forhold til BEK 900. DANAK har fået henvendelse fra både SWEDAC og Tyskland og har i den forbindelse redegjort for DANAK bedømmelse af området. Tilsvarende er der et eksempel på, at DANAK har rettet henvendelse til UKAS vedrørende en britisk ordning - der ønskedes bedømt i forhold til - hos et dansk laboratorium. I det konkrete tilfælde var det fra DANAKs side valgt at anvende britisk assessor. EOE gjorde opmærksom på DANAKs mulighed for henvendelse til anden akkrediteringsorgan ved konkrete henvendelser.

10. Akkreditering af første og anden partslaboratorier. Forslag til drøftelse fra LKG.

LKG orienterede om, at et af de danske akkrediterede laboratorier, der udfører prøvning på luftemissionsområdet også sælger luftemissionsudstyr.

EOE redegjorde for akkreditering af ikke-tredje parts laboratorier. Akkreditering i forhold til ISO 17025:2005 er ikke forbeholdt tredjeparts laboratorier. Det blev anført, at over halvdelen af DANAK akkrediterede laboratorier er ikke- tredjeparts laboratorier, eksempelvis kontrol af elmålere samt egenkontrol af fødevarer. En forudsætning for akkrediteringen af ikke-tredjeparts laboratorier er naturligvis at laboratoriet har mekanismer, der sikrer, at målefunktionen er uafhængig af den sælgende eller producerende del virksomheden.

11. Eventuelt

AKS gjorde opmærksom på, at Eurofins Miljø A/s havde flere henvendelser fra kunder om, at måleusikkerhed som angivet i Eurofins Miljø A/S rapporter var betydelig større end konkurrenters rapporterede måleusikkerhed for samme analyser.

EOE anførte, at DANAKs assessorer har fokus på bedømmelse af ekspanderede måleusikkerheder, men anmodede Eurofins Miljø A/S om konkret henvendelse til DANAK.

12. Næste møder i Sektorudvalget er fastsat til tirsdag den 30. april 2013 samt onsdag den 6. november 2013.

Kirsten Jebjerg Andersen
21. november 2012